

Vataset Teollisuus Oy
Albertinkatu 22-24 A 6
00120 HELSINKI

12.7.2024

Kemijärven Kaupunki
Elinvoimalautakunta
Kirjaamo(at)Kemijarvi.fi

OIKAISUVAATIMUS ELINVOIMALAUTAKUNNAN PÄÄTÖKSEEN 16.5.2024 Pykälä 61

Vuokrasopimusta koskevassa päätöksenteossa Vataset Teollisuus on ollut asianosainen (hallintolaki 11 §). Vataset Teollisuus Oy on asianosainen otsikkoasiassa, se on tehnyt rinnakkaisen tarjouksen pykälän 61 mukaisen päätöksen maa-alueesta. Otsikkopäätöstä ja muutoksenhakuohjausta päätöskohdan nimenomaiselle asianosaiselle ei ole annettu tiedoksi tiedoksiannosta asianosaiselle laissa säädetyin tavoin. Asiassa on tehty menettelyvirhe. Tarkoitetaan, että Vataset Teollisuuden oikaisuvaatimus- ja valitusaika on alkanut kulua aikaisintaan vasta 5.7.2024 kaupungin toimitettua päätös valituksineen sähköpostitse.

Elinvoimalautakunnan päätös on oikaistava, koska se on oikaisuvaatimuksen tekijän arvion mukaan lainvastainen ja päätöksenteossa on rikottu lakia.

Päätös on lainvastainen, koska se on **sopimusrikkomus ja vastoin jo vuonna 2020 Vataset Teollisuuden kanssa sovittua**. Koska Kemijärven kaupunki on jo vuonna 2020 Vataset Teollisuuden kanssa tehdyn sopimuksen toinen osapuoli, se tietää ja sen tulee tietää sopimuksen sisältö ja siihen liittyvät sitoumukset. Kemijärven kaupungin päätös aiheuttaa olennaista haittaa ja vahinkoa biojalostamon rakentamiselle alueella ja kehityshankkeelle, Kemijärven kaupungille sekä Vataset Teollisuudelle. Koska Kemijärven kaupungin toimialaan ei kuulu sopimusten rikkominen eikä vahingon aiheuttaminen, on lautakunnalta puuttunut toimivalta päätöksen tekemiseen.

Päätös on lainvastainen, koska se rikkoo yhdenvertaisuutta ja on Vataset Teollisuutta syrjivä. **Vataset Teollisuudelta on sopimuksessa 18.12.2020 edellytetty kaavan mukaista maankäyttöä, mutta elinvoimajohtaja on esittänyt elinvoimalautakunnalle tonttia vuokrattavaksi taholle, jonka suunnittelema toiminta ei voimassa olevan kaavan mukaan ole mahdollista**. Tarkoitetaan ensinnäkin sopimuksen rikkomista ja vahingon aiheuttamista kaupungin toimesta, ja toiseksi sitä, ettei Vataset Teollisuus ole voinut, koska se on noudattanut ja sen on tullut noudattaa sopimusta, esittää päätöksen kohteena olevalle tontille mitään muuta kuin voimassa olevan kaavan mukaista toimintaa. Vataset Teollisuus saa tältä osin myös luottamuksensuojaa.

Päätös on lainvastainen, koska päätösprosessi on sisältänyt lukuisia virheitä. Päätöstä ei ole valmisteltu huolellisesti eikä objektiivisesti niin kuin sääntely on edellyttänyt. Valmistelussa

ja esittelyssä on jätetty selvittämättä vuokrattua tonttia ja sen käyttöä koskeneet kaupungin sopimukset ja sitoumukset. Seurauksin, että on esitelty perusteeltaan lainvastainen päätös ja tehty viranomaisen toimialaan ja -valtaan kuulumaton päätös. Elinvoimajohtaja on laiminlyönyt päätöksenteon huolellisen valmistelun kokoukseen 14.3.2024.

Edelleen elinvoimajohtaja on esittänyt Korttelaisen oikaisuvaatimuksen puutteellisesti kokouksessa 25.4.2024, elinvoimajohtaja on omavaltaisesti vetänyt vuokraamista käsittelevän pykälän pois kesken kokouksen kysymättä lautakunnan kantaa asiassa 25.4.2024 ja lisäksi viranhaltijat ovat Vataset Teollisuuden saamien tietojen mukaan manipuloineet lautakunnan jäsenten äänestyskäyttäytymistä 16.5.2024.

Kokonaisuus huomioiden on ilmeistä, että **viranhaltijoiden lukuisat olennaiset virheet prosessissa ovat tarkoitushakuisia ja ilmeisen suunnitelmallisia ja niillä on pyritty vaikuttamaan päätöksentekoon.**

Tarkemmin 2020 sovituista ja veloitteesta noudattaa asemakaavaa

Vataset Teollisuuden toimitusjohtaja Harri Vatanen neuvotteli Patokankaan teollisuustontista syksyllä 2020 Kemijärven kaupunginjohtajan ja kaupungin geodeetti Tapio Pöyliön kanssa. Vataset Teollisuus vuokrasi kokonaan KEM-kaavoitetun alueen kaupungilta, sopimus allekirjoitettiin 18.12.2020. Neuvottelujen yhteydessä geodeetti vahvisti, että alueen tietyt muut tontit olivat varattuja biojalostamon ja sen sivuvirtojen käyttöön. Alla 6.11.2020 Pöyliön tulostama kartta, johon hän on merkinnyt varatut lisäalueet pinta-aloineen.

15.12.2020 Pöyliö lähetti Vataselle sähköpostin, jotta he tiedottavat ELY-keskusta uudesta biojalostamon paikasta ja jotta paikka osataan huomioida suunniteltaessa tietä Patokankaalta Varrioon. Viesti alla ja liitteissä Pöyliön oheistamat asemakaava sekä yleiskaava.

From: Pöyliö Tapio Kemijärvi <Tapio.Poylio@kemijarvi.fi>

Sent: Tuesday, December 15, 2020 4:22 PM

To: Harri Vatanen BB <harri.vatanen@borealbioref.fi>; leena.ruokanen@ely.fi <leena.ruokanen@ely.fi>; Hilli Tuija (ELY) <tuija.hilli@ely-keskus.fi>; Jouni Taipale <jouni.taipale@nettilinja.fi>

Subject: VS: Palaveri Patokankaalle rakennettavan biotehtaan layoutin tarkastelusta

ohessa asemakaava sekä yleiskaava palaveria varten
kaavoihin olen luonnostellut uuden tehtaan paikan

harri !!

laitatko kutsun myös kaupunginjohtajalle ja jukka.kuisma@kemijarvi.fi
myös kutsut risto.uusipulkamo@ely-keskus.fi ja Pirkka.Hartikainen@sitowise.com ,
yllä olevat kutsut sen vuoksi, koska tehtaan paikan muutos koskee uuden tien suunnittelua
Patokankaalta-Varrioon

terv tapio p

Pöyliön sähköpostin liitteenä olleet asemakaava ja yleiskaava on oheistettu täydennyksen liitteeksi.

Myös Pöyliön sähköpostista ja sen liitteistä ilmenee, että kaupunki on asettanut Vataset Teollisuudelle velvoitteen kehittää biotuotehanketta alueella ja suunnitella alueen käyttö voimassa olleiden kaavojen mukaisesti.

Vataset Teollisuus on kehittänyt ja toteuttanut 18.12.2020 Kemijärven kaupungin kanssa tehdyn maanvuokrasopimuksen mukaista biotuotteiden valmistushanketta ja sivuvirtojen hyödyntämistä asemakaavan mukaisesti kuten tontin vuokrasopimuksessa on edellytetty myös nyt kysymyksessä olevalle alueelle, jonka kaupunki on oikaisuvaatimuksessa esitetyn mukaisesti tiennyt ja hyväksynyt. Tontti on Vataset Teollisuuden hankkeelle välttämätön ja se on esittänyt kaupungille tontin käytön olemassa olevan kaavan mukaisesti. Vataset Teollisuus on esittänyt kaupungille yksityiskohtaisia teknisiä suunnitelmia kyseisen tontin maa-alan käytöstä useaan otteeseen, esimerkiksi kesäkuussa 2023.

Koska Vataset Teollisuus on 18.12.2020 tehdyn tontin vuokrasopimuksen mukaisesti saanut esittää kaupungille vain voimassa olevan asemakaavan mukaisen alueen käytön, loukkaa SSE:n vuokrasopimus yhdenvertaisuutta ja muutenkin esimerkiksi hallintolain 6 §:ää.

Koska vuokrasopimus SSE:n kanssa tarkoittaa myös Vataset Teollisuuden kanssa 18.12.2020 tehdyn rekisteriin kiinnitetyn ja merkityn sopimuksen ja siihen liittyneiden välipuheiden rikkomista, on vuokrasopimus paitsi sopimusoikeuden myös tarkoituksensidonnaisuuden ja suhteellisuusperiaatteen vastainen (hallintolain 6 §). Sopimusten rikkominen ei kuulu kaupungin toimialaan. Viranomaisen tulee noudattaa kaikessa toiminnassaan lakia ja siten myös tekemiään sitovia sopimuksia ja niihin liittyviä sitoumuksia.

Elinvoimajohtajan (valmistelijan ja esittelijän) toiminnasta

Syksyllä 2023 aloittanut elinvoimajohtaja Karppinen ei ole asian valmistelussa ja esittelyssä selvittänyt edellä mainittuja seikkoja eikä sitä, mitä kaupunki oli 2020 sopinut alueen käytöstä ja mitkä olivat kaupungin sopimuksista johtuneet veloitteet ja kaupungin Vataset Teollisuudelle sopimuksessa 18.12.2020 asettamat 19,2 ha alueen kehittämisen perusteet sekä lähtenyt vuokraamaan tontteja ulkopuolisille toimijoille. Karppinen esitteli kilpailevan toimijan tuotantolaitoksia ensin suoraan Vataset Teollisuuden vuokraamalle tontille joulukuussa 2023. Huolimatta siitä, että Karppiselle on tuotu esille kaupungin sitoumukset Vataset Teollisuuden kanssa, hän ei ole selvittänyt, ottanut huomioon eikä tuonut esille näitä seikkoja asianmukaisesti elinvoimalautakunnalle sen päätöksenteossa asiaan liittyen.

Karppinen on kirjoittanut 21.12.2023 ”*Minulla ei ole mitään yhteyksiä kilpailijoihinne.*”. Kuitenkin kilpaileva toiminta on aivan ilmeistä. Elinvoimajohtaja on näin ilmeisen tietoisesti lausunut vastoin parempaa tietoaan. Liite 3. ote sähköposteista joulukuussa 2023.

On mahdollista, että asian valmisteluun ja päätöksentekoon liittyy Vataset Teollisuuden yrityssalaisuuden paljastamista. Selvitystyö tältä osin on vielä kesken.

Biojalostamohanke sivuvirtoineen on yli miljardin euron investointi ja edellyttää luottamusta myös kaupungin viranhaltijoihin ja hyvään yhteistyöhön yritysten ja kaupungin välillä. Karppisen (valmistelijan / esittelijän) toiminta päätöksenteon perusteena ja päätöksenteon osalta on biojalostamohankkeeseen liittyen ja sen kannalta herättänyt epävarmuutta ja epäluottamusta, ja näin hidastanut ja vaikeuttanut hankkeen etenemistä. Tästä näkökulmasta menettelyssä on piirteitä, jotka ovat kaupungin edun vastaisia.

On perusteltua pohtia, onko Karppisella viranhaltijalta Patokankaan alueen kehittämiseltä edellytettävä riittävä ammattitaito sekä huolellisuus ja objektiivisuus, onko hän toimessaan riittävällä objektiivisuudella ja huolellisuudella sitoutunut kaupungin teollisuusinvestointien edistämiseen alueella. Edellä esitetyin perustein asiassa tulee myös arvioitavaksi, noudatetaanko ja kunnioitetaanko menettelyssä lakia ja hallintosääntöä. On kysyttävä, onko asian käsittelyssä asianmukaisesti noudatettu viran edellyttämää objektiivisuutta ja huolellisuutta päätöksenteon valmistelussa ja esittelyssä. Pohdinnan kohteeksi tulee tällöin myös kyky objektiiviseen ja tasapuoliseen yhteistyöhön kaikkien alueen yritysten kanssa. Näistä syistä lienee perusteltua myös pohtia, onko Karppinen jatkossa sopiva henkilö valmistelemaan ja esittelemään kyseiseen alueeseen liittyviä päätöksiä elinvoimalautakunnassa. On kysyttävä, tulisiko Patokankaan teollisuusalueen kehittämiseen liittyvien päätösten valmistelu ja esittely jatkossa osoittaa jollekin muulle henkilölle.

Vataset Teollisuus Oy

Puolesta asiamiehenä Jukka Autio (asianajaja / KTM, Espoo)

LIITTEET

1. Asemakaava, kaupungin geodeetti Pöyliön muokkaamana ja tulostamana 15.12.2020
2. Yleiskaava
3. Ote sähköposteista joulukuussa 2023